

"مينا"ى چكۆلانه

بەشى دووھەم

چىرۆك بۆ مندالان

نووسىنى: پۆل سەئىد

جۆزەردان و پووشپەرى

2005

سال له وهرزی زستاندایه و تهواوی شهقام و کولانهکانی شار به گه‌لای وهریووی دره‌خته‌کان و به‌فر داپوشراون، کزه‌یه‌کی سارد سهری گویي رېیواره‌کانی سهرپړیگا ئه‌ته‌زینیت و سال به‌رهو ئه‌وه دهروات به کۆکه کۆک پالتوی زستانه له‌به‌ر بکات. ئیستانی زیاد له سالیگ به‌سهر پروداوه‌که‌ی مینای چکولانه‌دا تیپه‌پریوه، مینای چکولانه به دهنگه‌دهنگیکه‌وه له‌مال دیته‌ده‌ره‌وه، مارییای خوشکی به قیزه‌یه‌که‌وه به دوایدا دیت، مینا له چه‌قی کولانه‌که‌یاندرا راده‌وستیت و به مارییا ده‌لی:

بۆ کوی دوام ده‌که‌وییت؟
 تۆزقالتیک چیه‌ی لیم ناگه‌رپییت
 ئاوا بروات به‌م نزییکانه تۆشمان لی هه‌له‌که‌وییت،
 مارییا له مینا دیته‌پیشه‌وه و به توورپه‌یه‌که‌وه چاو ده‌بریته چاوه‌کانی مینای چکولانه و ده‌لی:
 منیش هینده‌ی تو ته‌منمه
 منیش وه‌ک تو جیهانی مندال
 ئاواتی ژبینمه،
 من و تو دوانه‌ی یه‌ک سکین
 دوو جه‌سته‌ی جیاواز
 دوو که‌له‌ی پر جۆش
 یه‌ک دل و هه‌ستین،

مارییا زیاتر له مینانی چکولانه دیته‌پیشه‌وه و به‌رده‌وامی به قسه‌کانی ئه‌دات و ده‌لی: هه‌ر منم هه‌موو شتیکت بۆ پینه ده‌که‌م تو ته‌نانه‌ت دوو دانه مانگ نه‌ت هیشت دایکم بتشوات هه‌تا برینه‌که‌ی سهر شانت ئاشکرا نه‌که‌یت.

مینا به توورپه‌یه‌که‌وه وه‌لامی مارییا ئه‌داته‌وه و ده‌لی: برینه‌که‌م هینده قورس نه‌بوو هه‌تا نیشانی دایکمی بده‌م. من ته‌نانه‌ت نه‌م هیشت پاکیزه‌خانیس بمشوات هه‌تا شانم نه‌بینیت و به دکتور ئازاد بلی. من ئه‌و برینه‌م خۆشده‌ویت، ئه‌و برینه‌ تاکه‌ یادگاریکه شوینه‌واری خوی له میژووی ئه‌و پروداوه‌دا به‌جیه‌په‌شتوو. من مندالیکم و سال له دوا‌ی سال بالا ده‌که‌م، ترسم له‌وه هه‌یه رۆژیک دابیت هه‌ره‌یچ له بیرمدا نه‌مینیت، که له ژیانی مندا پروداویکی وه‌ها سهرنجراکیش هه‌بووه. تکایه‌ وازم لیبینه‌ با به‌م برینه‌وه گه‌وره‌بیم.

مارییا که گویي له‌م قسانه‌ی مینای چکولانه ده‌بیت، زۆر په‌شیمانی نیشان ئه‌دات و باوه‌ش به مینای چکولانه‌دا ده‌کات و داوا‌ی لیبووردن له مینای چکولانه ده‌کات، که ئه‌م چه‌ند کاتژمیره به‌وشیوه‌یه شالوی بۆ هیناوه. مینای چکولانه تووند مارییا ده‌گریته باوه‌ش و ده‌لی: من داوا‌ی

ليبووردن دهكهم ئەگەر من پيشتر ئەم شتانه م پى بگووتيتايه ئەوا ئەم پياداهه لچوونه مان بۆ دروست نه ده بوو. ئىستاش، كه ده بينم به مشيوهيه ليم تيدهگهيت بۆت ههيه له گه لم بيت، من ئەرۆم پياسهيهك دهكهم و له گه ل ههنگاوهكاندا بير له سپييده دهكهمه وه. ئاخۆ دهبيت به م زستانی ساله ئىستا له كوئى بيت؟ ئاخۆ بللى بريينهكانى سارپىژ بوويت، ئاخۆ ياخى و ياوههكانى ئىستا هه به دواى سپييده وهن هه تا نازارى پيىگهيه ن؟

ماریا گه لىك دلخوش دهبيت به رازى بوونى مينا بۆ پياسه كردن له گه لىدا، ههردووك به جووت به تهنىشت يه كه وه دهست دهكهنه گيرفانى پالتوكانيانه وه و دهكهنه ريگا. زستانىكى سارده سه رريگا و كۆلانه كان به به فرى مانگى ريبه ندان داپوشراون، مينا و ماریا جوان خويان پىچاوه ته وه و جلکى گه رميان له بهر کردوه. مينا ورده ورده پووخسارى به "با"ى ساردى زستان سووره له ده گه رپيت. ماریا كلاويكى خورى له سه رکردوه و هه تا گوچه كه كاني داپوشيوه، كه به ريگادا دهروات سه ر داده خات هه تا ئەو "با" سارده نه يدات له ده موچاوى. ماریا ته ماشايه كى مينا دهكات و دهلى:

مينا خوشكى شيرينم
 توى ئاوات و خووشى ژينم،
 پيت وايه به دیدارى سپييده شاد ببیته وه
 جارىكى دى له بيشه ي دلتا جيگه ي بکه يته وه؟
 ئاخۆ به م سه رما و سۆله يه
 كى دالده ي ئەو كلۆله يه؟
 گورگه كان حاشا له بوونى دهكهن
 له دارستان ده ربه دهرى دهكهن،
 مينا به خه مبارييه كه وه وه لامى ماریا ده داته وه دهلى:
 سپييده كچى دارستانه
 كچى تهنگانه و كچى داستان،
 مام ورچ و رپوى قهت جيىناهيى
 هه موو پيىكه وه هه ر بۆ يه ك مه به ست
 ههنگاوى ژيان هه لدین،

له ناکاودا له كۆلانىكى ته سكى به رده ميانه وه مندالىك به خوى و پاسكيليكه وه به خيراى ديتته ده ره وه و ئەكه ويت به سه ر مينا و ماریا دا قيژه قيژى مينا و ماریا و هاوارى منداله كه تيكه ل ده بن. له دواوه سه گه كه ي منداله كه به وه ره وه ر ده گاته لايان و به به رده واميى به مينا و ماریا ده وه رپيت. مينا له منداله كه تووره ده بيت و دهلى: ئەو سه گه بيدهنگ بکه هه تا هه راسان نه بووم. منداله كه ته ماشاى سه گه كه ي دهكات و دهلى:

بۆبى به سه بيدهنگبه
 له گه ل ئەم كچانه دا
 هاوړپيه كى ئارام به،

مندالەكە ھەلدەستیتەوہ و پاسکیلەكەى ھەلدەگریتەوہ و داوای لیووردن لە مینا و مارییا دەكات. مارییا بە توورەییەوہ دەلی:

شیت بوویت
سەرت لیتیکچووہ
بەم کزە تەزیووہ
خەیاڵت بۆ کوئ رویشتووہ؟
مینا چەپۆکیک ئەکیشیت بە شانی مندالەكەدا و دەلی:

خۆم ھیندە ئاسوودە نیم
ئازارم پیگەیەنیت
بە دەم کزەى روژوہ
زریکەم لی ھەلبستینیت،
سەگەكەى مندالەكە لە مینا دیتە پیشەوہ و دەستدەكات بە وەرپین، وەك ئەوہى رازیى نەبیت
مینا بچیت بەگژ مندالەكەدا و چەپۆکی پیدا بکیشیت.
مندالەكە دەلی:

بوویی گیان ئارامت بئ
ئەم کچە چکۆلانەى ھەقیتى
لیم توورە ببی،
ئازارم پیگەیاندووہ

لەم نیوہى ریگایەدا بیرکردنەوہم بچراندووہ،
بوویی ئارام دەبیتەوہ و کلکی بۆ دەجووڵینیت و دەرواتە داوہ. مندالەكە دەستى تەوقە بۆ
مینا رادەکیشیت و دەلی: تکایە ببووہ، من ناوم "ئەژی" یە بە ئەژی گول ناسراوم.
مینا دەستى تەوقەى ئەژی دەگوشت و دەلی: منیش "مینا" م بە مینای چکۆلانە ناوبراوم،
مارییا دەستى تەوقە بۆ ئەژی دریژ دەكات و دەلی: منیش مارییام ھیچ کەس تا ئیستا ناویكى
ترى لی نەناوم، من و مینا خوشکین دوو خوشكى دوانە. خوشک و براىەكى ترى لە خۆمان
بچکۆلە تریشمان ھەیە.
ئەژی بە حەپەساووییەكەوہ دەلی:

دوو خوشكى دوانە
بوونتان بۆ باخچەى مندالان جوانە،
ھەرچەندە لەیەکتیری ناچن
بەلام بۆ من جیگەى رازن
ھاوپیئەتیبان لەگەل یەك زور نزیكە
دلنیام دایە و بابە پیتانەوہ زور خەریكە،
مینا تەماشایەكى ئەژی دەكات و دەلی:

_____ م چەند چکۆلەیت ھەن قسە زلیت

بِرۆ به لای کارتوه چاکتره به رۆکم ————— ان نه گریت،

ئه ژیی به شله ژاوییه وه له مینا و مارییا ده پروانیت و ده لی:

بو کوی ده چن بمبهن له گه ل خوتان

به لین بیت بيم به ریبه ر به چه تری سه رتان،

مارییا ته ماشایه کی ئه ژیی ده کات و ده لی:

به لینمان هیچ شوینیک نییه

گهر تو یارییه ک شک ده به بیت

ئیمهش لارییمان لی نییه،

به م رۆژه سارد و سه رمایه

واده ی کلاو کلاوینه

له بهر ئاگردانی گهرمدا ساتی واغین و هه لماقویه،

ئه ژیی، که گوئی له م قسانه ی مارییا ده بیت، تف له قورگیدا وشک ده بیت و خیرا ده لی:

بمبورن من ده بیت برۆم

حه مامان داخستوه ده بیت که میکی دی خۆم بشۆم،

ئه ژیی بانگیک له بوویی ده کات و به یه ک دوو پایده ر خیرا بو ی در ده چیت و له چاوان ون

ده بیت. ئینجا مارییا و مینای چکولانه ئه یده نه قاقای پیکه نین و مینا ده ستیک بو مارییا

هه لده بریت و مارییاش ده ستیک به ناو له پی ده ستی مارییا ده کیشیت و پیکه وه به پیکه نینه وه

ده لین:

کوران و هه لماقویان نه گووتوه

ئه وان خوویان به فریوه و توپ توپینه وه گرتوه،

مینا ته ماشایه کی مارییا ده کات و ده لی:

ده مزانی، که زۆرزانیت

به لام دلنیا نه بووم وا ریویانه

سه ر له کوران بشیوینیت،

مارییا به خه نده یه که وه ده لی:

مه گهر خوشکی تو نه بيم

له گه ل تۆدا له دایک نه بووم

ئه گهر ئه لفیک فیروبو بیت

من "بی" ت بووم

له سه ر ریگای قووتا بخانه ت

هه نگاوه کانی ریگات بووم،

مینا هه ر به ریگاوه باوه شیک ده کات به مارییای خوشکی دا و ده لی:

ئیدی قه ت لیت بیزار نابم

له گلینه كانما هه لته گرم،

مارییا خوشکی شیرینم

من خوشیی ئه م ژیا نه

له بوونی تودا ده بینم،

پاش که میک رویشتن مینا و مارییا دهگه نه بن بناری شاخی گوژده، مینا هه رئه وه ندهی ته ماشایه کی دارستانه که ی گوژده دهکات خورپه یه ک به دلیدا دیت و دهسته کانی به ده مییه وه دهگریت و چاوه کانی پر ده بن له فرمیسک.

مارییای خوشکی به ترسه وه له مینا نزیک ده بیته وه و ده لی:

مینا مینا گیانه که م

خوشکه ژیکه لانه که م،

چییه بو وا دلته تنگ بوو

به م بناری شاخه وه

کی میوانی چاوانت بوو؟

مینا هه ناسه ی ته نگبووه و ده لی:

گویم له دهنگی هه ناسه دانیه تی

بوونی ئاره قه ی گه ردنی ده که م

هوش و روخ و دل و گیانم

ئستانئ لایه تی،

مارییا هه ر به په شوکاوییه وه ده لی:

مینا کیته دی؟

کام ئازه ل به به رچاوانتا تیپه ری؟

کام بالنده کام کوتر به سامالی چوانتا

هه لفری؟

مینا بیگووییدان به راکردن خو ی دهکات به بناری گوژده دا و ده چیتته نوسنه و به ره کانه وه. مارییا به راکردن به دوایدا و هاوار هاوار مینا _____ مینا _____
راوهسته بو کو ی ده چیت؟

مینا هیچ وه لام ناداته وه و هه ر راده کاته ناو دارستانه که وه، ده میک به گریان ده میک به خه نده وه به ده مخویه وه ده لی: سپییده سپییده. هه تا خیراتریش رابکات زیاتر هه سته کانی بو سپییده نزیکه ده بیته وه. به چری دارستانه که دا هه لده زنیته و به نیو لق و چله دره خته به فراوییه کانداندا تیده په ریت و قاچه کانی هه تا نیوه ی ئه ژنوی ده چیتته به فری دارستانه که وه، له چریبه کدا هیته نده نابات "بو بی" سه گه که ی ئه ژبی گول وهره وهر به گز مینادا ده چیت، مینا به داچله کینیکه وه هاواریکی لیبه رزده بیته وه و هاوار بو ئه ژبی گول دهکات و ده لی: ئه ژبی گ_____ ول:

ئەژىي گويى له دەنگى مينا دەبىت و خيرا رادهكات به دەم دەنگه كه وه و هاوار بو بويى دهكات. پاش كه ميک به ههله داوان ئەژىي گول دهگاته لاي بويى و مينا و دهلي: مينا، ئەوه چيده كه يت ليره؟

مينا ديسانه وه به توور په ييه وه دهلي: بويى بيدهنگ بکه.

ئەژىي گول له بويى توور په دهبىت و بويى بيدهنگ دهبىت. له خواره وه مارييا دهرده كه ويت و هاوار دهكات: مينا ئەژىي گول.

مينا هر ته ماشاي به رزاييه كاني گويژه و چري دارستانه كه دهكات و هيچ ناليت.

ئەژىي گول ديسانه وه پرسيار له مينا دهكات وه چيده كه يت ليره؟

مينا وه لام ناداته وه و به ئەژىي گول دهلي: شاره زاي ئەم دارستانه يت؟

ئەژىي دهلي: بهلي به لام تو نه تگوت تو چيده كه يت ليره!؟

مينا به توور په ييه وه من له تو ناپرسم تو چيده كه يت ليره، پيئده ليم شاره زايي ئيره يت؟ ئير به سه هه رچيه كه ده كه م ليره تو هه قت نيه.

ئەژىي گول به توور په ييه وه دهلي: من هه موو روتيك له گه ل بويى ديمه ئيره، به لام ئيمرو زياتر بويى مني راپيچکرد، وهك ئەوهي شتيكي هه ست پيكرديت يان بونكرديت. منيش رامکرد به دوايدا، به لام من له دووره وه ئەو لقه دره ختانه م دەدي، كه به فریان ليده كه وه ته خواره وه، دياربوو شتيك به ژيريادا رايده کرد بويه به فری ليپه رده بووه. كاتيكيش بويى گه يشته ئيره دياربوو ئەو شته ليره نه مابوو، له كاتيكيشدا بويى به بون بوي دهگه را تو دهر كه ويت و ئير بوييش له گه ران كه وت.

مينا هر رادهكات به ره و پيشه وه و هيچ گوي به ئەژىي گول و مارييا نادات. مارييا و ئەژىي گول و بويى دواي مينا دهكهن، دهگه نه نزيكه ي كه ميک له به رزايي گويژه و ئيدي ئەوسا ئەژىي گول و مارييا هاوار له مينا دهكهن و دهلين: به سه ئير بو كويمان ده به يت، مينا گيان رابوه سته ئير مه رو.

مينا ئاورپيكيان بو ده داته وه و وهك ئەوهي كه س قسه ي له گه ل نه كرده يت و ابوو، ته ماشايه كي خواره وه بو لاي ئەژىي گول و مارييا دهكات و دهلي: خيرا كه ن وهرن ليره وه سليمانى زور جوانه. بويى دهگاته لاي مينا و سه ريک به قاچي مينادا دهه يت و مينا ته ماشايه كي دهكات و دهلي: ها چيه دهلي ده ته ويت بيه هاوړيم؟

بويى ته ماشايه كي ميناي چكولانه دهكات و چه ند جاريك ده وه ريت و كلكي بو ده له قينيت.

مينا به پيکه نينيکه وه سه ربو بويى داده نه وينيت و ماچيكي دهكات و دهلي: بويى تو بينيت وانا، راست بلي تو ديت؟

بويى ته ماشايه كي مينا دهكات و ده وه ريت.

ئەژىي گول دهگاته لاي مينا و دهلي: مينا بويى چي دي؟

مينا ده مي ته ته له و په ته له دهكات و دهلي: هي ————— چ، ده ست دريژ دهكات بو شاري سليمانى و دهلي: مه به ستم له شاري سليمانيه، كه چه ند جوانه، بويش ته ماشاي دهكات.

له پرومته‌کانی مینای چکولانه ددهن. له دواوه چهند کور و کچیگی گهنجی تر دین بو لای مینای چکولانه و دهلین: خو خوانه‌خواستہ زیانی پینه‌گه‌یشتووه؟
یه‌کیک له سهربازہکان دهلی: نا خوشبختانه تنها له هوش خوی چووه، له ته‌قه‌کانی نیمه ترسا.

یه‌کیک له کچه‌کان دهلی: جا ته‌قه مه‌کهن و دلی مندالی ئەم خه‌لک‌ش مه‌هیننه مه‌ترسییہ‌وه.
سهربازہکان ته‌ماشایه‌کی کچه‌کان ده‌کهن و ته‌ریق ده‌بنه‌وه و دهلین: راسته‌ده‌کهن بمانبوورن.
یه‌کیک له کچه‌کان ده‌ستده‌کات به‌گیرفانی پالتوک‌ه‌یدا و بونیک‌ی بچکولانه ده‌ردینیت و دهلی:
که‌میک له‌م بونه‌ بدن له‌ به‌رلووتی، نیستا دیته‌وه هوشی خوی.
سهربازہ‌که بونه‌که له‌ کچه‌که وهرده‌گریت و که‌میک بون ده‌خاته به‌رلووتی مینای چکولانه و مینای چکولانه راسته‌وخو به‌هوش خوی دیته‌وه و ته‌مasha ده‌کات هه‌رچوارده‌وری به‌ کور و کچی گهنج و سهرباز گیراوه. سهره‌تا تووشی سهرسوورمان ده‌بیت و پاشان یادی دیته‌وه چپی روویداوه و به‌ گورژمیک هه‌لده‌ستیته سهرقنگ و ده‌که‌ویته چه‌پوکانی سهربازہکان و دهلی: نیستوه هه‌رخه‌یکی ته‌قه‌کردن نیستوهی سهرباز و راوچی.

سهربازیکیان به‌ سهرسوورمانه‌وه دهلی: راوچی؟
یه‌کیک له‌ کچه‌کان به‌ توورپه‌ییه‌وه ته‌ماشای سهربازہکان ده‌کات و دهلی: راوکردن قه‌ده‌غه‌یه، ئە‌گه‌ر نیوه راوبکه‌ن ده‌بیت خه‌لکی تر چیبیکه‌ن.
سهربازہکان ده‌میان ته‌ته‌له‌ ده‌کات و دهلین: نا داده‌ گیان راومان نه‌کردووه، به‌لام ورچیک و گورگیک نزییکی شارببوننه‌وه، نیمه‌ش له‌به‌ر پاراستنی گیانی ئەم مندالانه ته‌قه‌مان به‌سهردا کردن.

یه‌کیک له‌ کوره‌ گهنجه‌کان دهلی: بابه‌ گیان ورچی چپی و گورگی چپی، ئەو جوړه‌ ناژه‌لانه بوونیان له‌ کوردستان دا نه‌ماوه. چه‌قه‌ل و ریوی بلی ئا. به‌لام ورچ و گورگ، شتیکی مه‌حاله.
سهربازہکان دهلین: به‌ زاتی خوا به‌ چاوی خو‌مان بینیمان، ورچیکی قاوه‌یی و گورگیکی سپیی.

له‌م به‌ینه‌دا و دیسانه‌وه له‌ دووره‌وه سپییده و مام ورچ و ریوی ده‌رواننه‌ کومه‌له‌که هه‌تا دلنیابن له‌ بیوه‌یی مینای چکولانه. مام ورچ رووده‌کاته سپییده و دهلی: تو سهرمان به‌ گومیکدا ده‌که‌یت، ناخر ئەم مرو‌فانه‌ لیمان ده‌ترسن ناهه‌قیان نییه ته‌قه‌مان لیده‌کهن.

له‌ملاوه مینای چکولانه و سهربازہکان و کچ و کورانی گویژه ده‌مه‌ده‌میانه و له‌ناکاو "بویی" لوتی ده‌کاته ئاسمان و لووره‌یه‌کی دریژ ده‌کات. ئیدی هه‌موو پیکرا بیده‌نگ ده‌بن و سهریان له‌ لووره‌که‌ی بویی ده‌سوورمیت. پاش که‌میک له‌ دووره‌وه سپییده و ه‌لامی بویی ده‌داته‌وه و ده‌نگی سپییده ده‌گاته گویی هه‌مووان و ئیدی هه‌موو پیکه‌وه واقیان ده‌ورمیت و بیده‌نگییه‌ک دروست ده‌بیت و ته‌ماشای یه‌کدی ده‌کهن و هه‌موو پیکه‌وه ده‌یده‌نه قاقای پیکه‌نین و سهربازہکان دهلین: خو گویتان لییه ئەها ئەها خو گویتان لییه. نیمه راستمانکرد.

مىناي چكۆلانى دىسانەۋە چەپكۆك دەكىشىت بە سەربازەكەدا و دەلى: بەلام ئەۋانە ھاورپى
من، زىان بەكەس ناگەيەن، تۆ ئەۋانت ترساند و ئىستا خراب بىر لە ئىمەي مرقۇف دەكەنەۋە.
سەربازىكىان دەلى: كچە بچكۆل گيان تۆ زۆر تەماشاي فىلمى كارتون دەكەيت بەساقە. ئەۋان
كىۋىلەن ھاورپى چىي.

مىناي چكۆلانى دىسانەۋە بە توورەيىۋە دەلى: من ناوم مىناي چكۆلانىيە، ئەۋانەش ھاورپى
من ھاتون بۆ سەردانى من.

كچان و كوران بە قسەكانى مىناي چكۆلانى دەحەپەسىن و دەلىن: كاكە گيان كات وا ئىۋارەيە
باشترە ئەم مندالانى بەرىنەۋە بۆ مالىۋە.

سەربازەكان بە مىناي چكۆلانى دەلىن مالتان لە كويىيە؟

مىناي چكۆلانى دەلىت لە ھەۋارەبەرزە نزيكىن لىرەۋە خۇمان دەرۋىنەۋە.

سەربازەكان دەلىن باشە دەي بەساقە برۆن ھەتا درەنگ نەبوۋە و بەفرى تىش نەبارىۋە.

مىناي چكۆلانى و ئەژىي گول و مارييا كۆمەلەكە بەجىدەھىلن و بەرەۋخوار دەبنەۋە، و
كۆمەلەكەش بلاۋەي لىدەكەن.

مىناي چكۆلانى ھەموو گيانى پىدەكەنىت لە خۇشياندا و تەماشاي ماريياي خوشكى دەكات و
دەلى:

ماریيا گيان دلم زۆر خوشە

بەقەد كوانوۋى مالىك

دەروونم پر لە جۇشە،

ماریيا باۋەش بە مىناي چكۆلانى خوشكىدا دەكات و دەلى:

قوربانى دلخوشىت بىم

ۋەك جوانى سپىدە

بە قاقا و پىكەنىنى رۆژانەت بىم،

ئەژىي گول رادەكاتە بەردەمى مىنا و بەدەم رۆشىتنەۋە دەروانىتە مىناي چكۆلانى و دەلى:

ۋاۋ مىناي چكۆلانى

دەروونت بۆتە كولانى

ئاژەلى ئەۋ كىۋانە،

ھەرگىز چاۋەرېم نەدەكرد

لە قولى دارستانەۋە

ورچ و گورگ و رېۋىيەك

بۆ دىدەنىت شاخى گۆيژە بكن بە پرد،

مىنا چاۋەكانى گەش گەش بوۋنەتەۋە، رومەتەكانى بوۋنەتە سىۋە لاسوۋرەي ۋلات، ماريياش

دېتە بەردەمى مىناي چكۆلانى و بە پىكەنىنەۋە تەماشاي مىناي چكۆلانى دەكات و دەلى:

ئەۋ كىژۋلەيەي دەروونى كولانى

بالندە و ئاژەلە

خوشكى منە،

ئەژىي گول ديسانەو بە دەم رېگاۋە دېتە بەردەمى مېناي چكۆلانە و دەلى:

ئەو كىژۆلەيەي رۇحى سېپىيە

و ەك جوانىي سېپىدە

هاورپىي منە،

ئىنجا ھەرسىكىان دەستدەخەنە سەرشانى يەكتەر و بە دەنگى بەرز بە دەم رېگاۋە دەلىن:

ھەموومان ھاورپىي مام ورچ و سېپىدە و رېويىن

لەگەل ئەوان دا بەختەو ەرىن

لەگەل ئەوان دا كىويىن،

بۇيىي سەگەكەي ئەژىي گول بە ەرىن پىشيانكەوتوۋە و كلكەلەقەيەتەي لەگەل دلخۇشىي ھاورپىكانى دا.

ھەموو تەماشاي بۇيىي دەكەن و دەيدەنە قاقاي پىكەنىن و دەلىن:

ئاي لە ژيانى دارساتان

ئاي لە دەروونى ئاژەلان

ئاي لە سەما و قاوقرىۋەي بالندەكان

ژيانى دارستان چەند خۇشە

بۇ ئىمەي مندالانى شار

يەكپارچە لەجىگەي بەھەشتە،

بۇيىي دەۋەرپىت و ئەمان زياتر دلخۇشتر دەبن و دەلىن:

بۇيىي بۇيىي ئىسك سووك

ھاورپىي مندالى تەمەن گەورە و بچووك

يارىي بكة راکە جولەت بىت

بۇ بەخىرھاتنى سېپىدەي گول

بە دەنگى بەرز با لوورەت بىت،

لەمبەرى جادەكەۋە ئۆتۆمبىلىكى كۆمبىي گەورەي سېپى ھۆرنىك بۇ مېناي چكۆلانە و مارييا لىدەدات. مېناي چكۆلانە و مارييا و ئەژىي گول راستەوخۇ لە گۆرانىي گووتن دەكەون و تەماشاي ئەو بەرى جادەكە دەكەن بزنانن كىيە ھۆرنىان بۇ لىدەدات. كە تەماشاي دەكەن باوكى مېناي چكۆلانەيە. مېناي چكۆلانە و مارييا گەشەدەبنەۋە و ھاوار دەكەن بابە گيان، سېپىدە سېپىدە ھاتوۋە، مېناي چكۆلانە لە خۇشىي ئەۋەي ئەم ھەۋالە زوو بە باوكى بگەيەنىت بەبى گويىدەن راستەوخۇ لە جادەكە دەپەرپىتەۋە. لەخوارەۋە ئۆتۆمبىلىك بەخىرايىەكى زور دىت و دەست دەكات بە ھۆرن لىدان، ھىندەي نەماۋە لە مېناي چكۆلانە بدات، لەمبەر و لەۋبەرى جادەكەۋە باوكى مينا و ماريياي خوشكى و ئەژىي گولى تازە ھاورپىي ھاۋارى لىدەكەن مېناي چكۆلانە

ئۆتۆمبىلەكە ئىستۆپىكى تووند دەكات، كە شىرەي تايەكانى تەۋاۋى ئەو سەرجادەيە بە ئاگا

دینیت. مینای چکۆلانه دهگاته ئهوبهري جادهکه لای باوکی و راستهوخۆ باوهش به باوکی دا دهکات و دهلی: بمبووره.

شۆفیری ئۆتومبیلهکهی تریش رادهوهستیت و له پهنجهرهکهوه سههر دهردینیت و دهلی: ئاخو بهساقه بۆ ئاگات له خۆت نییه، خۆ خودا نهکات لیمبدایتایه دهبوايه ههتا ماون ئهوه داخهه له دل دهرنهچوایه.

باوکی مینای چکۆلانه دیته قسه و دهلی: کاکه گیان زۆر سووپاس، که ئیستۆپتکرد، من لهبری مینای چکۆلانهی کچم داوای لیبوردنت لیدهکههه، دیاره خهتای من بوو رارهستام بانگم کردن نهگ هی کچهکههه.

مینای چکۆلانه ههستههکات باوکی له جیاتی ئهوه خۆی تاوانبار دهکات دیته پێشهوه و تهماشای شۆفیرهکه دهکات و دهلی: بمبووره خاله گیان، خهتای من بوو.

شۆفیرهکه بزهیهک دهکات و دهلی: مادام هینده رۆح سپیی و رۆح سووکیت دهتبورم بهساقه، بهلام ئیتر ئاگات لهخۆت بیت. شهوتان باش، پێ به بهنزیین دا دهنیت و ئۆتومبیلهکه لهچاو ون دهبیت.

مارییای چکۆلانه و ئهژی گول به وریاییهوه له جادهکه دهپهرنهوه ئهوبهه بۆ لای مینای چکۆلانه. ئهژی گول و مارییا باوهش به مینای چکۆلانه دا دهکن و دهلین: مینا گیان ئهوه چیتکرد بهساقه؟ خۆ هیندهی نهماوو لیت بدات.

مینای چکۆلانه ههناسهی سواربووه و دهلی: من ئهوه ئۆتومبیلهه هیچ نهبینی.

مارییا دهچیته لای باوکی و دهلی: بابه گیان سلوو چۆنیت؟

باوکی مارییا باوهش به مارییا دا دهکات و دهلی: سووپاس من باشم. ئهوه ئیوه بهه دهمهوه ئیوارهیه بۆ لیره بۆ له مالهوه دوورکهوتونهتهوه؟

لهناکاو مینای چکۆلانه به پهلهپهل دهکهویتته قسهکردن و دهلی: بابه گیان بابه، ئیمه هاتین بۆ ئیره بۆ پیاسه وهک ههموو جار، که دیننه ئیره بۆ پیاسه. بهلام ئیمرو دل ههوالی پیدابوو، بۆنی سپییدهه دهکرد گویم له دهنگی بوو، که خۆم کرد به دارستانهکهی گۆیژه دا، ئیدی تهواو دلنیا بووم لهوهی، که سپییده بهم ریگایه دا رۆیشتوو، سهگهکهی ئهژی گولیش بۆنی کردبوو. پاش ئهوهی کهمیک زۆرتر من رامکرده سهروهه بۆ سهرشاخ له دوورهوه سپییده و مام ورچ و رپویم بینی، رامکرد بۆ لایان، بهلام لهملاره سهربازهکانی فهرماندیی لهسهه شاخ بوون، تهقهیان له سپییده و هاوریکانی کرد، ئهوانیش ترسان و رایانکرد. بابه گیان ههردهمگوت سپییده دیتهوه بۆ لام ئهگر هاتبیته ناوشاریشهوه دیت، سپییده ئازایه و لههیچ شتیک ناترسیت. ههرزانییم دیتهوه بۆ لام.

باوکی مینای چکۆلانه تهواو چهپهساوه لهم چیرۆکهی مینای کچی، که بۆی گیرایهوه. باوهشینک به مینای چکۆلانه دا دهکات و تهماشای ئهژی گول دهکات و دهلی: ئهوهی ئهوه کوربه جوانه کئییه لهگهلتان دا؟

مارییا عه یارانە دیتە تەنیشت باوکیەو و تەماشای باوکی دەکات و دەلی: بابە گیان ئەم کورە جوانە ناوی ئەژی گولە ئیمرو ناسیوومانە، مالیان ھەر لە نزییک مالی ئیمەوہیە. ئینجا روودەکاتە ئەژی گول و دەلی: ئەژی گول گیان ئەم پیاوہ باوکمە و ناوی وشیارە.

باوکی مینای چکۆلانە و مارییا بە خۆشییەوہ دەستی تەوقە بو ئەژی گول دریز دەکات و دەلی: خۆشحالم بە ناسیینت ئەژی گول.

ئەژی گول سوورھەلدەگەریت و دەستی تەوقە باوکی مارییا دەگووشت و دەلی: منیش زور کاک وشیار گیان.

لەملاوہ بۆبی کلکە قووتەتی و دەستدەکات بە وەرین. مارییا قاقایەک لیدەدات و دەست بە پشت و سەری بۆبی دا دەھینت و دەلی: وەیس بۆبی گیان تۆم بیرچوو بە باوکمت بناسینم. ئینجا تەماشای باوکی دەکات و دەلی: بابە گیان ئەمەش بۆبیە هی ئەژی گولە.

باوکی مارییا دادەنەویت و دەمووچاوی بۆبی دەکاتە دەستەکانییەوہ و یاری لەگەل دەکات و دەلی: بۆبی تۆش بە خیرھاتیت.

بۆبی کلکی بۆ دەجولینت و یەک دوو جار دەوہریت.

باوکی مارییا بە ئەژی گول دەلی: ئەژی گول، کە مالتان لای مالی ئیمەوہ نزییک بیت وەرە تۆش لەگەلمان با تۆش بگەینەوہ مالهوہ.

ئەژی گول دەلی: ئاخەر من پاسکیلک و سەگیکشم پییە.

باوکی مینای چکۆلانە دەلی: ئەوہ کیشە نییە، پاسکیلکەت دەخەینە سندوقەکە ی دواوہ و سەگەکەشت لە تەنیشت خۆتەوہ دا بنی. ئەژی گول و باوکی مینای چکۆلانە ھەریەکەیان دەست ئەدەنە لایەکی پاسکیلکە و دەخەنە سندوقی ئوتۆمبیلەکەوہ.

ئەژی گول بە پیکەنینیکەوہ دەلی: ھیشتا جیگای خۆم و سەگەکەشم دەبیتەوہ. ئوتۆمبیلەکە ی باوکی من بچووکە جیگای پاسکیلی تیدا نابیتەوہ.

باوکی مینای چکۆلانە تەماشایەکی ئەژی گول دەکات و دەستیک دینت بەسەری دا و دەلی: رۆژیک دادیت دینتەوہ مالهوہ باوکت ئوتۆمبیلیکی گەورە ی کرپوہ، ئیتر لە خەمی سندوقی بچکۆلانە رزگارت دەبیت. ئیستا سەرکەوہ با برۆین ھەتا درەنگی نەکردووہ.

ئەژی گول خیرا لەگەل بۆبی دا سەردەکەوہ ئوتۆمبیلەکەوہ و باوکی مینا و مارییا پی بە بەنزیین دا دەنیت و دەکەوہ رینگا بو مالهوہ. لە رینگا باوکی مارییا و مینا لە ئەژی گول دەپرسیت مالتان لەکوئیە؟

ئەژی گول دەلی: کاک وشیار گیان مالتان لە پشتی فرنی سەموونە تازەکەوہیە.

باوکی مارییا دەلی: کام فرنی سەموونە؟

مارییا سەریک بو باوکی دینتە پیشەوہ و دەلی: بابە گیان ئەوہی دایکم ھەموو جاریک دەچیت سەموونی لیدەکریت.

باوکی مارییا سەریکی بو دەلەقینت و دەلی: ئەھا ئیستا دەزانم. باشە ئەژی گول گیان ھەرئیستا دەگەینەوہ مالهوہتان. پاش کەمیک دەگەنە لای فرنەکە و مینای چکۆلانە دەست بو فرنەکە رادەکشیت و دەلی: بابە گیان ئەوہ فرنەکە یە. باوکی بە نەرمییەوہ دەلی: دەزانم گیانی

بابه، به لّام ئيمه دهچينه كۆلانهكهى ئه و ديوو. پاش كه ميک رويشتن دهگه نه كۆلانهكهى مالى ئه ژيى گول و بزيى دهست به وهريين دهكات وهك ئه وهى هه واليان بداتى، كه گه يشتونه ته ماله وه. ئه ژيى گول دهلى: كاك وشيار گيان ئه و مالهى ئه و درهخته به رزهى تيداىه، مالى ئيمه يه.

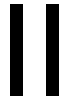
باوكى ميناي چكولانه له به رده مى مالى ئه ژيى گول دا راده وه ستيت و داده به زيت يارمه تىي ئه ژيى گول بدات له داگرتنى پاسكيه كه يدا. له م به ينه دا ده رگاي مالى ئه ژيى گول ده كريتته وه و داىكى ئه ژيى گول ده رده كه ويّت. ئه ژيى گول سلّو له داىكى دهكات و دهلى: داىه گيان ئه م پياوه ناوى كاك وشياره باوكى ميناي چكولانه و ماريياىه، ئيمرؤ ناسيوومن. داىكى ئه ژيى گول به خوشيه وه دهستى ته و قه بو باوكى مارييا و ميناي چكولانه دريژ دهكات و سلّو له ميناي چكولانه و ماريياى خوشكى دهكات.

مينا و ماريياى خوشكى په نجه ره كانيان ده كه نه وه و سلّو له داىكى ئه ژيى گول ده كه ن. باوكى ميناي چكولانه دهلى: ببووره خانم، من له كار ده هاتمه وه كچه كانم و كوره كه تم له ريگا بينى له گه ل خوّم هه لمگرتن و هيتامنه وه، نه گ به م ئيواره يه به پى برؤن سه رمايان بيت. داىكى ئه ژيى گول زور سووپاسى باوكى ميناي چكولانه دهكات و دهلى: ده فهرموون وه رن گه وره مان بكه ن، كه ميكي تريش باوكى ئه ژيى گول ديته وه، هه موو پيكه وه نانى ئيواره ده خوين. باوكى ميناي چكولانه سووپاسى داىكى ئه ژيى گول دهكات و دهلى: زور سووپاس به لّام ده بيت برؤين له ماله وه ئه ندامانى ترى خيزانه كه مان چاوه رييمان ده كه ن. باوكى ميناي چكولانه ته و قه له گه ل داىكى ئه ژيى گول دهكات وه و سه رده كه ويته وه ناوئوتومبيله كهى و دهست به ليخوريين دهكات. بزيى هه تا نيوهى كۆلان دواى ئوتومبيله كه ده كه ويّت و ئينجا ئه ژيى گول بانگى دهكات وه و ئه وانيش هه موويان ده رونه ژووره وه. داىكى ئه ژيى گول به دم رويشتنه وه ده ستىك به سه رى ئه ژيى گول دا ده هينيت و دهلى: ئه م خيزانه باشه ت له كوئ ناسيووه؟ ئه ژيى گول دهلى: زور ريكه وت بوو، ئيمرؤ ميناي چكولانه و ماريياى خوشكىم ناسيى، ئيواره ش باوكيان. ميناي چكولانه رۆح سپييه، ده توانيت له گه ل ئاژه لان قسه بكات و ليين تيبگات. سپييده و مام ورچ و ريويش هاتوون بو سه ردانى. ئه م دوانيوه رويه له گويزه بوون، سه ربازه كانى فه رمانده يى ته قه يان ليكردن، ئه وانيش ترسان گه رانه وه. داىكى ئه ژيى گول دهلى: واو پنده چيت ميناي چكولانه زور به هره مه ند بيت، پيمخوشه كه سنيكى وات ناسيووه.

ئه ژيى گول ته ماشايه كى داىكى دهكات و دهلى: داىه گيان، ئه م قسانه راستن، بوچيى ده ته ويّت هه روه ك منداليك قسه م له گه ل بكه يت؟ ئه مانه راستن سپييده هه يه مام ورچ هه يه ريوى هه يه، ئه مانه هاوريى ميناي چكولانه ن.

داىكى ئه ژيى گول وهك دلنه واييه كى كوره كهى باوه شيكى پيدا دهكات و دهلى: باوه رت پنده كه م ماله كه م ئيستا برؤ خيرا خوت پابكه ره وه و توزيكى تر باوكت ديته وه پيكه وه نانى ئيواره ده خوين.

ئەژىبى گول دۇنيا دەپت لەوھى، كە داكى باوهر بە قسەكانى ناكات، نىگەران دەپت و دەپواتە ژوورەوھ.

شەوئىكى تارىپكە، خەلكى بە ئاستەم بەردەمى خۇيان دەپنن. كزەپەكى تەزىوو و ساردى ھەپە و كرپوھى بەفرىكى چاوەرواننەكراو شارى سلیمانى خستوتە ژیر رکیفی خۇپەوھ. ھەندىك لە مالان رووناكىيان كوژاندوتەوھ و لە شیرىنى خەودان. ھەندىك مال وەك رۆژى رووناك گلۆپى ناومال و بەرھەپوان و ھەرھەبان و بەردەرگایان دەسووتى. كاتژمیر لە دەورى "دە" شەو داپە، مالى مینای چكۆلانە ھەموو ئەندامانى خیزانەكەيان پیکرا بەئاگان، شەوى پینچ شەممە لەسەر ھەپنپە، وەك پېشەى مالى مینای چكۆلانە، شەوانى پینچ شەممە لەسەر ھەپنپە ئەوان شەوچەرەى خیزانپان ھەپە. بە خواردنى خۆش و شیرىنى و بستەوھ. ھەپەكەك لە ئەندامانى خیزانەكە بەشدارى ئەو شەوچەرەپە دەكات بەوشپوھەپەى خۆى پېخۆشە. تەنات ھەناسەى كچە بچكۆلانەى مال، كە تەمەنى چوار سالانە، بە خەندە و پېكەنپەوھ ھەموو شەوى شەوچەرەپەك بووكەشووشەكەى دەگریت بەدەستپەوھ و بە پېكەنپەوھ بۇلاى ئەندامانى خیزانەكە دەپوات و بووكەكەيان دەداتى ماچى بکەن، ئەوسا ئەپداتە قاقای پېكەنپە. مینای چكۆلانە ھەر شەوھى بەشېك لە ژيانى خۆى لەگەل سېپیدە و مام و رچ و رپوى دا دەگریتەوھ. ئەندامانى خیزانەكە تەواو تەواو چپژ لە گپرانەوھى چپروكەكەى مینای چكۆلانە وەردەرگن. ماریا ھەز بە ئەكتەرپتپى دەكات ھەموو شەوانىكى شەوچەرە بە فەنتازپای خۆى شانۆپەك ساز دەكات و باس لە ژيانى دارستان دەكات. كاروانى كورە بچكۆلانە و تاقانە كورپى مال، خولپای ژيانى داپنەسۆرانە، ھەموو جارپك پەكەك لە داپنەسۆرە لاستىكەكانى دەھپنپت و بە دەنگى بەرز لاساپى دەنگى داپنەسۆر دەكاتەوھ و دەكەوئپە پېكدادانى دۆشەك و سەرپنپى ئەو مالە. وەك ئەوھى بېسەلمپنپت، كە داپنەسۆر ئاژەلپكى درنەپە. شیرىنى داپكپان گورانپى دەلپ و وشپارى باوكېشپان ھۆنراوھ دەخوئپتەوھ. لە كۆتاپېشدا وشپارى باوكپان دپارى مندالەكان دەكات، كە چالاکانە بەشدارى شەوچەرەى خیزانپان كرددوھ. بەمشپوھەپە ھەپەكەيان شكۆلادەپەك پان پارچەپەك شیرىنى پاداشت دەكرپت.

شیرىنى داپكپان لە موبەق دا خەرىكى سازدانى كەرەستەى شەوھەكەپانە، مینای چكۆلانە دپتە ژوورەوھ و دەلپ: داپە گپان پپوئستت بە من نپپە؟

داپكى مینای چكۆلانە لە مینا دپتە پپشەوھ و دەستپك بە روومەتەكانى دا دپنپت و دەلپ: با، بۆمبگپرەوھ ئپمرو چۆن خەپالت چووھ سەرئەوھى، كە سېپیدە ھاتوتە ئەم نزیكەنە؟ پان سېپیدە چۆن دەزانپت ئپمە لەم نزیكەنەپن؟

مینای چكۆلانە بزەپەك دپتە سەرروومەتەكانى و دەلپ: نازانم داپە گپان بەلام ھەستمدەكرد، دلم ھەوالەكەى وا پپدابووم، دەتگوت ئپستانى لە خۆشپاندا دلم دپتە دەرەوھ و بە دەنگى بەرز پپم بلپ: مینای چكۆلانە سېپیدە ھاتووھ. ئپنجا مینا دەست دەكات بە پېكەنپن و دپسانەوھ

دهلئ: ئه‌ها دايه دهست بده له قولمه‌وه هه‌رچى مووى گيانم هه‌يه به‌رزبوته‌وه، ئه‌مه‌نده خو‌شه ئه‌م هه‌واله، هه‌رچه‌نده من له دووره‌وه سپيیده و مام ورچ و ريويم بينى، به‌لام وامه‌سته‌ده‌کرد، که زور له‌يه‌که‌وه نزيکين و گويم له دهنگى هه‌ناسه‌دانايانه. له‌ناکاو له جه‌ره‌سى مال ده‌دریت و دايكى ميناى چکولانه له په‌نجه‌ره‌که‌وه ته‌ماشايه‌کى به‌رده‌رگای هه‌وشه ده‌کات هه‌تا بزانئ کئ له جه‌ره‌سيان ده‌دات.

مينا ديته ته‌نيشت دايکيه‌وه و دهلئ: دايه گيان کئ له ده‌رگا ده‌دات؟
دايکى مينا به ده‌نگيکى نزم دهلئ: نازانم کئيه مينا گيان، به‌لام ژن و پياويکى گه‌نجن.
مينا ديته به‌رده‌م په‌نجه‌ره‌که ته‌ماشای به‌رده‌رگا ده‌کات و دهلئ: دايه گيان ئه‌و ژنه دايکى ئه‌ژي گوله، ئه‌و کورپه‌ى، که ئيمرو ناسيمان، ماليان له کولانه‌که‌ى ئه‌وديوو خو‌مانه.
وشيارى باوکى ميناى چکولانه ده‌رووات ده‌رگايان ليده‌کاته‌وه و ميناى چکولانه و دايکيشى له موبه‌قه‌وه سه‌رنجيان ئه‌ده‌ن. دايکى ئه‌ژي گول چاوى له ميناى چکولانه‌يه له په‌نجه‌ره‌ى موبه‌قه‌که‌دا، ده‌ستيکى سلاوى بو راده‌وه‌شينئ و ميناى چکولانه و دايکيشى وه‌لامى سلاوى به‌ده‌ست ئه‌ده‌نه‌وه. پاش که‌ميک وشيار دايک و باوکى ئه‌ژي گول ديتئ ژووره‌وه. ميناى چکولانه و دايکى مينا به‌ره‌و‌رويان ده‌روون و به‌خي‌ره‌هاتنيکى گه‌رميان ده‌که‌ن. شيريني دايکى مينا خو‌ى به دايک و باوکى ئه‌ژي گول ده‌ناسينئ و دهلئ: من ناوم شيرينه.
دايکى ئه‌ژي گول ده‌ستی ته‌وقه‌ى دايکى مينا ده‌گوشئ و دهلئ: منيش ناوم "ئاواز" زور زور خو‌ش‌حالم به ناسينت دايکى ميناى چکولانه.

باوکى ئه‌ژي گول پاش ئاوازی ژنى ده‌ستی ته‌وقه‌ى دايکى ميناى چکولانه ده‌گوشئ و دهلئ: منيش ناوم "شيروان"، زور خو‌ش‌حالئ به ناسينتان، به‌راستی خيزانيکى ئيسک سووک و مرو‌ف دو‌ستن. له پريکدا به سه‌رنجه‌وه په‌نجه‌يه‌ک به‌رز ده‌کاته‌وه و دهلئ: هه‌مانکاتيش ئاژهل دو‌ست. ته‌ماشايه‌کى ميناى چکولانه ده‌کات و دهلئ: وانبيه ميناى چکولانه‌ى رو‌ح سپي؟
ميناى چکولانه به شه‌رمه‌وه پيکه‌نينيکى تيده‌گرئ و دهلئ: با وايه باوکى ئه‌ژي گول.
ئينجا هه‌موو پيکه‌وه ده‌روونه ژوورى دانيشتن و له‌وى منداله‌کانى تر، مارييا و کاروان و هه‌ناسه دانيشتون و خه‌ريکى ياريکردن. که مارييا دايکى ئه‌ژي گول ده‌بينيت راسته‌وخو هه‌له‌ده‌ستئ سه‌رپي و به‌ره‌و‌رووى ده‌رووات و ده‌ستی ته‌وقه‌ى بو دريژ ده‌کات و دهلئ: دايکى ئه‌ژي گول به‌خي‌ره‌هاتيت.

دايکى ئه‌ژي گول ده‌ستی ته‌وقه‌ى مارييا ده‌گوشئ و ئه‌ملاوه‌ولای ماچ ده‌کات.
ئينجا مارييا ده‌ستی ته‌وقه‌ بو باوکى ئه‌ژي گول دريژ ده‌کات و به‌خي‌ره‌هاتنيکى گه‌رمى ده‌کات و دهلئ: ئه‌ى ئه‌ژي گول کوانى؟ بو نه‌تانه‌يتاوه له‌گه‌ل خو‌تان؟
دايکى ئه‌ژي گول دهلئ: ئه‌ژي گول له ماله‌وه‌يه نه‌يويست له‌گه‌لمان بئ.

ميناى چکولانه به سه‌رسوورمانیکه‌وه دهلئ: ئه‌ژي گول نه‌يويست بئ بو مالى ئيمه؟
دايک و باوکى ئه‌ژي گول له‌گه‌ل وشيار و شيريني دايک و باوکى مينا و مارييا دا، له‌سه‌ر قه‌نه‌فه‌کان داده‌نيشن و باوکى ئه‌ژي گول دهلئ: ئه‌م ئيواره‌يه دواى نان خواردن، دونيا تاريکى کردبوو، بو‌يى زور نا‌ئارام بوو له ماله‌وه، به‌رده‌وام نوزه نوزى ده‌هات و جار ناچارکيش

زۆر سەرسوورھىنەرەنە دەپلوراندا. منىش بە ئەژىي گولم گوت، كە بىباتە دەرەوھ پىياسەيەكى پىيكات، لەوانەيە ھى ئەوھ بىت ھەز بە رۇيشتن بكات. ئىدى ھەرھىندەي ئەژىي گول دەرگاي ھەوشەي كىردەوھ بۇبىي بەشىوھيەك رايكرد، كە بە ئاستەم ئەژىي گول ھەستىپىكرد بەرەو كويۇھ بۇبىي رايكرد. ھەر بەو تارىيىكىيە ئەژىي گول بە دەنگى بەرز بۇبىي بۇبىي بەدواي بۇبىي دا رايكرد، بەلام ھىچ چارى نەبوو. منىش كە لەگەل ئەژىي گول دا لە ھەوشە وھستابووم، سەرم لەم كارەي بۇبىي سوورما. ئىمە بۇبىيمان لە تەمەنى يەك ھەفتەيىوھ ھەيە. بۇبىي دىاراي مالىكى شارباژىرپى بوو لە گورگەيەرەوھ ھىتابوويان بو ئەژىي گول. بۇبىي خۇشەويستىيەكى زۆرى داوھ بە ئەژىي گول وھك دوانەي لىكجىانەكراوھيان لىھاتوھ، ئەژىي گول بەيى بۇبىي زۆر خەمبار دەبىت. بەم كرىوھى بەفر و سەرمايە، نزيكەي ھەتا ئىستا من لەگەل ئەژىي گول دا بە ئۆتۆمبىل بەو كۆلانانەدا دەسووراپىنەوھ بەدواي بۇبىي دا دەگەرپاين، بەلام بۇبىيمان نەدۇزىيەوھ.

مىناي چكۆلانە قسەكان بە باوكى ئەژىي گول دەبرىت و بە سۆزەوھ دەلى: باشە بۇچى ئەژىي گول نەھات لەگەلتان، كە ئەوھندە خەمبارە؟

ئاوازي داىكى ئەژىي گول زۆر لە خۇي دەكات و بە مىناي چكۆلانە دەلى: مىناي چكۆلانە گيان، وا بزەنم ئەژىي گول لە تۆتوورپەيە.

مىناي چكۆلانە دادەچلەكىت و دەلى: لە من توورپەيە؟ بۇچى؟

شىروانى باوكى ئەژىي گول بە مېھرەبانىيەكەوھ تەماشاي مىناي چكۆلانە دەكات و دەلى: مىناي چكۆلانە گيان، ئەژىي گول دەلى: گوايە سىپىدەي تۆ بۇبىي لەناوبردووه.

مارىيا كتووپر دەلى: لەناوبردووه؟ ئەم قسەيە يانى چىي؟

داىكى ئەژىي گول بە خەمبارىيەكەوھ دەلى: واتە لەوانەيە سىپىدە بۇبىي كووشتىبىت.

مىناي چكۆلانە ھەلدەستىتە سەرپى و دەلى: ئەژىي گول ھەقى نىيە ئەو قسەيە بە سىپىدە بلى، سىپىدە دىندە نىيە، ئەوى ھەولى لەناوبردىنى سىپىدە نەدات ھەرگىز سىپىدە دەستدرىژىي لەخۇرا ناكاتە سەرھىچ كەس و گياندارىك.

ئاوازي داىكى ئەژىي گول: بە دوودلىيەكەوھ تەماشاي مىناي چكۆلانە دەكات و دەلى: مىنا گيان، سىپىدە بوونى ھەيە؟ يان ھەر خەيالىكى خۇتانە؟

مىناي چكۆلانە قاقايەك لىدەدات و دەلى: خەيال؟! دىننىابە ئەگەر سىپىدە لە تەنگانەدا بىت من لىرەوھ ھەستى پىدەكەم، ئەگەر نەخۇش بىت لىرەوھ من ھەست بە ئازارەكانى دەكەم، ئەگەر ئاسوودە بىت لىرەوھ ھەست بە خۇشىي رۇحى دەكەم، ئەويش بو من ھەمانشىوھ. سىپىدە گورگىكى سىپى مېيىنەيە، مەگەر بووكىك لە رۇژى زەماوھندەكەيدا ھىندەي سىپىدە جوان بىت.

شىروانى باوكى ئەژىي گول بە ھەپەساويىەوھ دەلى: گورگىكى سىپى؟

مارىيا لەولاوھ قسەكان بو باوكى ئەژىي گول تەواو دەكات و دەلى: بەلى گورگىكى سىپى ھاوپرپى خۇشەويستى مىناي چكۆلانەي خوشكەم. سىپىدە ژيانى مىناي چكۆلانەي لە مردن رىزگاركردووه، گورگىكى مرؤف دۇستە، ئازارى كەس نادات ئەگەر ئازارى نەدەن.

باوکی ئەژیی گۆل تەماشایەکی وشیارى باوکی مینای چکۆلانی دەکات و دەلی: کاک وشیار تۆ دەلی چیی، ئایا ئەم قسانە راستییان تیدایە یان بە تەنھا فەنتازیا و خەیاڵی مندالەکانمانە؟ خۆتان دەزانن مندالان لەم تەمەنەدا زۆر حەز بە ژیان لەگەڵ ئاژەلان دا دەکەن، ھەربۆیە زۆرینیەى مندالان داواى ئاژەلێکی ناومال لە دایکان و باوکانیان دەکەن.

باوکی مینای چکۆلانی بە نەرمیی وەلامی باوکی ئەژیی گۆل دەداتەو و دەلی: من ھەموو باوەرێکم بە مندالەکانم ھەییە و ھەمووشتیکیشیان پێ باوەردەکەم.

مینای چکۆلانی دەرواتی بەرپەنجەرەکە و بە سەرسوورمانەو تەماشای بارینی بەفر دەکات و دەلی:

لەکوویی ھاوڕی شیرییم

خۆشەویستی ئەم دلە و

ھیواى ئاواتی ژیییم؟

وەرە نزیکیبەرەو لیم

وەرە ھەلبکەرەو چرای سەرپیم،

ئینجا کتووپر ئاوریک ئەداتەو و پروودەکاتە دایک و باوکی ئەژیی گۆل و دەلی: دەبیئت ھەر ئیستاکە یان ئەژیی گۆل بەینن بۆ ئیرە یان من بەرن بۆ لای ئەو.

دایک و باوکی ئەژیی گۆل سەریان لەم قسەییە دەسوورمیت و پروودەکەنە دایک و باوکی مینای چکۆلانی و دەلین: ئیو دەلین چیی؟ کاک وشیار و شیرین خانم؟

شیریینی دایکی مینای چکۆلانی دەلیت: ئەو هی مینای چکۆلانی پینشیاریکرد، بە کاریکی باشی دەزانم، چونکە پێش دۆزینەو هی بۆیی پێویستە دلێ ئەژیی گۆل چاکبەینەو.

وشیاری باوکی مینای چکۆلانی دەلیت من پینشیاریکی ترم ھەییە. دایکی ئەژیی گۆل و دایکی مینای چکۆلانی و مندالەکان لیرە بمیننەو و من و مینای چکۆلانی و کاک شیروان و ئەژیی گۆل دەروین بەدوای بۆیی دا دەگەرین.

مارییا لەولاو ئەگری تیبەردەبیئت و ھەلدەستیئە سەرپێ و دەلی:

بابە گیان منت بۆ لەبیرکرد؟

منت لە ھاتندا لەگەلتان بۆ دەکرد؟

خۆ منیش دووانەم لەگەل مینای چکۆلانی

خۆ منیش وەک ئیو دلەم وا لای سپییدە و

ئەژیی گۆلی بەستەزمانە،

مینای چکۆلانی دەچیتە تەنیشت باوکییەو و دەلی:

رێگای مارییا بدە بیئت لەگەلمان

خوشکی ئازیبزەمە ھا لەسەرچاوان،

حەز دەکەم سپییدە بناسیئت

لە باوەشیدا دایبنیئت،

مام ورج و رێویی زۆر جوان

خۇشحال دەبن بە ھاتمان،

باوکی مینای چکۆلانە دەستیک بە قژی مارییادا دینیت و ماچیکی دەکات و دەلی:

وەرە لەگەلمان ھەناسەکە ی بابە

من رۆحیشم بۆ تۆیە

تۆ ھەناسەمت خەلاتە،

ئینجا ھەموو پیکەو ھەپۆنە ھەوشە و باوکی مینای چکۆلانە دەلیت: کاک شیروان با بە ئۆتۆمبیلەکە ی من برۆین جیگامان زۆرتەرە.

شیروان دەلی: بەلی باشە قسەکەت لە جیگای خۆیدا یە. ئەژی گۆل ھەموو جار داوای ئۆتۆمبیلی گەرەم لیدەکات لە بەرخاتری بۆیی. ئەژی گۆل ھەزی زۆر لە جیبە.

مارییا رۆدەکاتە باوکی ئەژی گۆل و دەلیت: بەلی ئەم ئیوارە بە باوکی گوت.

ئینجا ھەموو سەردەکەنەو ئۆتۆمبیلەکەو ھەپۆن. پاشان دایکی مینای چکۆلانە دەرگای گەرەجەکە دادەخاتەو ھە پەرۆتەو ھە ژووری.

پاش کەمیک رۆیشتن دەگەنە مالی ئەژی گۆل و باوکی ئەژی گۆل و مینای چکۆلانە دادەبەزە خوارەو ھەپۆن ئەژی گۆل لەگەل خۆیان بەیننە خوارەو ھە. ئەژی گۆل ھەر لە پەنجەرەکەو ھە، کە مینای چکۆلانە دەبینت بە توورەییەو دەلی: مەیرە سەرەو سپیدە ی تۆ بۆیی منی خواردو ھە.

مینای چکۆلانە قا قا پیدەکە نیت.

ئەژی گۆل دیتە بەرھەیانە کە و دەلی: پیمەکەنە تۆش وەک سپیدەکەت دل رەقیت. دەبوا یە ئیوارە پۆلیسەکان سپیدەیان بکووشتایە، ئیستا بۆیی من ئەو ھای بەسەر نە دەھات.

ئینجا مینای چکۆلانە توورە دەبیت و دەقیزینت بەسەر ئەژی گۆلدا و دەلی: بەسە، میشکت بردم، بەسە بەسە

بۆ ناتەویت گویگریت؟ بۆیی نە مردو ھە، نە سپیدە بۆیی خواردو ھە.

باوکی ئەژی گۆل لەم قسە یە مینای چکۆلانە سەرسام دەبیت و دەلی: مینای چکۆلانە گیان چۆن دەزانیت؟

مینای چکۆلانە ھیم دەبیتەو ھە دەلی: من و سپیدە رۆحمان لای یەکە، ھەست بە خۆشی و بە ناخۆشی یە کە دەکەین. ئیستا سپیدە لە خۆشترین کاتدا یە، بۆیە باو ھەرم نییە، نە کەسی کووشتیت، نە کە سیش ئازاری ئەو دابیت، بە لکوو ئەو دل خۆشە. بە لام ئەو ئیستا ھەست بە من دەکات، کە ئیستا تووشی ھەلچوون بووم، راستەو خۆ دەزانیت، کە من کیشەم ھە یە. ھاکا کە میکی تر پەیدا بوو.

باوکی ئەژی گۆل دەمی تەتەلە و پەتەلە دەکات و دەلی: چ ی ی، چ ی ی، سپ ی ی دە؟ ئەژی گۆل بە قسەکانی مینای چکۆلانە ئارام دەبیتەو ھە دیت باو ھەش بە مینای چکۆلانە دا دەکات و دەلی: بمبورو مینای چکۆلانە گیان بمبورو ھە.

ئینجا ھەموویان پیکەو ھەپۆنە لای ئۆتۆمبیلەکە و مینای چکۆلانە بە باوکی دەلیت بابە گیان بمانبە بۆ نزیک بناری گۆژە، ئیستا لەو ی چاوەریمان دەکەن.

باوکی مینای چکۆلانه به حه‌په‌ساوییه‌که‌وه ته‌ماشای باوکی ئەژیی گۆل ده‌کات و ده‌لی: سه‌رکه‌ون ئیستا له‌وی چاوه‌روانمان ده‌که‌ن.

باوکی ئەژیی گۆل هه‌مانشیوه به حه‌په‌ساوییه‌وه ته‌ماشای وشیار ده‌کات و ده‌لی: ئاخ‌ر بیگوومان چاوه‌روانمان ده‌که‌ن با برۆین.

مارییا و مینای چکۆلانه ئەژیی گۆل ده‌خه‌نه ناوه‌راستی خۆیانه‌وه و هه‌تا ده‌گه‌نه بن بناری گۆیژه هه‌ریه‌که‌یان له لایه‌که‌وه ختوکه‌ی سکی ئەژیی گۆل ده‌ده‌ن، هه‌تا بیه‌یتنه‌وه سه‌رخۆی و بیخه‌نه‌وه دلخۆشیی و پیکه‌نیین. باوکی مینای چکۆلانه و مارییا له ئاوینه‌که‌وه ته‌ماشایان ده‌کات و ده‌لی: ها ئەژیی گۆل گیان، کاریکی خراپ نه‌بوو هاتین بۆ لات. ماله‌که‌م دلته‌نگ مه‌به، مینای چکۆلانه ده‌زانیت، که بۆیی دلخۆشه و له ژياندايه.

ئەژیی گۆل ده‌لی: ده‌زانم، مینای چکۆلانه دایکی ئازهلانه، ته‌نانه‌ت له‌گه‌ل بۆیی منیش قسه‌ی ده‌کرد و لیتتیده‌گه‌یشت.

به‌فر هه‌تا بیت زۆرتەر ده‌باریت جاده‌کان چۆلن، ته‌نها پۆلیسه‌کانی ناوشار نه‌بیت، که‌م که‌س به‌ده‌ره‌وه‌یه، یان جار ناچاریک ئۆتۆمبیلیک تیده‌په‌ریت. ده‌نا به‌شیوه‌یه‌کی گشتیی شار خامۆشه. ئۆتۆمبیله‌که‌یان ده‌گاته بن بناری گۆیژه و له که‌ناریکدا رایده‌گرن، مینای چکۆلانه و مارییا و ئەژیی گۆل داده‌بزن، ئینجا شیروان و وشیار به دواياندا. مینای چکۆلانه ده‌لیت: باب‌ه گیان ئیوه لی‌رده‌دا رابوه‌ستن، تکایه مه‌یه‌ن له‌گه‌لمان هه‌تا ئەوان دلنیا بن له‌وه‌ی، که مه‌ترسیان له‌سه‌ر نییه. باوکی مینای چکۆلانه ده‌لی: باشه به‌ساقه، ئینجا ده‌که‌ویتته پیچانه‌وه و چاککردنی جله‌کانی مارییا و مینای چکۆلانه هه‌تا سه‌رمایان نه‌بیت. ئەوسا ده‌لی: ده برۆن به‌لام دوور نه‌که‌ونه‌وه.

شیروانی باوکی ئەژیی گۆل ده‌لی: رابوه‌ستن رابوه‌ستن، هه‌موو ئاوردده‌نه‌وه بزانی چیده‌لیت: ئینجا شیروان مۆبایله‌که‌ی خۆی ئەدات به مینای چکۆلانه و ده‌لی: هه‌ر شتیکی بوو تیلیفۆن بۆ باوکت بکه ئیمه زوو ده‌گه‌ینه سه‌رتان. خۆ ژماره‌که‌ی باوکت له‌به‌ره‌؟

مینای چکۆلانه به بزیه‌که‌وه ده‌لی: به‌لی ئەی چۆن له‌به‌رم نییه. ئەوسا ده‌که‌ونه ریگا و له باوکیان دوورده‌که‌ونه‌وه.

شیروان و وشیار ته‌ماشایه‌کی یه‌کتر ده‌که‌ن و ده‌لین: بلین چیی، ده‌بیت دلی منداله‌کانمان رابگرین، وه‌ک چۆن دایک و باوکی ئیمه دلان رانه‌گرتووین. به‌لام ئیمه نابیت ئەو هه‌لانه دووباره بکه‌ینه‌وه، که دایک و باوکی ئیمه به‌رانبه‌ریانکردووین و گویان لینه‌گرتووین. ئینجا وشیار ده‌ستده‌کات به گیرفانیدا و پاکه‌تیکی جگه‌ره ده‌ردینیت و جگه‌ره‌یه‌ک ده‌دات به شیروان و ده‌ستده‌که‌ن به جگه‌ره کیشان.

شیروان ده‌لی: پیوسته‌ بلیم، مینای چکۆلانه‌ی کچت نۆرمال نییه. ئەو توانایه‌ی ئەو هه‌یه‌تی بلیم چیی، مه‌گه‌ر پیغمبه‌ریک هه‌بیت، یان شیخیک یان که‌سیکی خۆمان گووته‌نیی موباره‌ک. بیچاوینیی بیت، چه‌ند هیمن چه‌ند له‌سه‌رخۆ، چه‌ند دلنیا. به‌لام ئەگه‌ر پیوستیشیکرد توورپه ده‌بیت و ده‌نگ هه‌لده‌بریت. ئەمه‌ش بۆ ئەوه‌ی به‌رانبه‌ره‌که‌ی هیمن بکاته‌وه. وه‌ک ئەم شه‌وی

ئەژىبى گۆل، بە من و داىكى نەمانتوانى ئەو مندالە رازىيى بىكەين. بەلام ميناى چكۆلانە تۈنى باۋەرى پىيھىيىت و واشى لىيكات داۋاي لىيۈوردن بىكات.

باۋكى ميناى چكۆلانە مژىك لە جگەرەكەي دەدات و دەلى: من لە سالى پارەۋە، كە ميناى چكۆلانە لەگەل قووتابىيەكانى قووتابىخانەكەياندا چوون بۆ گەشت و لەۋى ونبوو، پىمۈايىت، ونبوونەكەي بەرىكەوت نەبوو، بەلكو بۆ ئەۋە بوو، كە خۇي بناسىتەۋە كىيە. ئەۋەشى بەسەر ميناى چكۆلانە ھاتوۋە، شتىكى كەم و ئاسايى نىيە. ميناى چكۆلانە لە زمانى ئازەلان دەگات. ئازەلان ميناى چكۆلانە دەناسن ئەۋان ميناى چكۆلانە بەرزاگاركەرى خۇيان و دارستان دەزانن. ھەربۇيە من ئىستا باۋەرىكى زۆرم بە ميناى چكۆلانە ھەيە. ئىستاش دلىيام، كە ميناى چكۆلانە بۇيى دەۋزىتەۋە.

شىروان دەلى: كاك وشيار با بچىنە ناو ئۆتۈمبىلەكەۋە بەراستى وا خەرىكە بەفر دامانپوشىت لىرەدا.

وشيار قومىك لە جگەرەكەي دەدات و ئەۋى تر فرىدەداتە بەرىيى و قاچىكى پىدا دەنىت دەيكورژىنىتەۋە. ئىنجا ھەردووكيان دىنە ئۆتۈمبىلەكەۋە و وشيار سلفىك لىدەدات ھەتا بتوانىت گەرمىيەكە دابگىرسىنىت و كەمىك خۇيان گەرمبەكەنەۋە. شىروان دەستەكانى ھەلدەگۈفنىت و دەلى: دلم لاي مندالەكانە.

ميناى چكۆلانە و مارييا و ئەژىبى گۆل، ھەرسىكيان دەستيان لەناو دەستى يەكتردايە و بە قەراغى دارستانەكەدا دىن و دەچن. ميناى چكۆلانە ھەلۈيىستەكەيەك دەكات و دەست بە لاكانى دەمىيەۋە دەگرىت و ھاۋار دەكات سىيى _____ دە. ئىنجا مارييا ھەمانشىۋە ھاۋارى سىيى _____ دە دەكات. ئەژىبى گۆل، تەماشاي ميناى چكۆلانە و مارييا دەكات و ئەۋىش دەست بە لاكانى دەمىيەۋە دەگرىت و ھاۋار دەكات بۇيى _____ دە. مام ورچ و رىۋىيى و سىيىدە و بۇيى لە ميناى چكۆلانە نىيىك دەبنەۋە و ھىشتا خۇيان نىشان نەداۋە. مام ورچ دەلى:

ئەو دلم ۋەختە لەبۇ ميناى چكۆلانە بىتەدەرى

خودايە چەندم مينا خۇشەدەۋى

رۇحم لە دەۋرى تەمەنى بگەرى،

رىۋىيى ھەناسەيەكى درىژ ھەلدەكىشىت و دەلى: من لەناو ھاۋرىيانمدا و لەناو دارستان دا بە زەردە ناسراوم. لەۋەتەي من بىرم بىت داىك و باۋكىشم ھەر بە زەردە بانگيان كىدووم، بەلام بەخۋا بۇ ميناى چكۆلانە رۇژ بە رۇژ رەنگم زەردتر دەبىت.

مينا رۇحى شىرىينم

مينا مايەي خۇشىي ژىينم

ئەگەر رۇژىك نەچمە سەررۈوبار

خەمبارىي زۆر دامدەگرى

خۇ ئەگەر رۇژىك نەدىمە دىدەنىي تۇ

گشت تهمه نم رهنگی زهر دهبی،

سپییده زور خانمانه و نهرم و نیانانه به سوزیکه وه دهلی:

مینای چکولانه ئایندهی ئیمهیه

مینای چکولانه شازادهی ئهم جهنگه لهیه

ئهگهر له شار بی یان له دارستان

مینا شازادهمانه

دارستان بی مینای چکولانه ناژیی

مینا ئایندهمانه،

مینای چکولانه وهک ئه وهی گوئی له لیدانی دلی هاوریگانی و سپییده بیت، وهک ئه وهی بزانییت

بیر له چیی دهکهنه وه، له بهرخویه بزیهک دهیگریت و وهرده پیکه نیینیک دهرده په ریئیت.

مارییا له جیگای خویه وه بهرزده بیته وه و دهلی:

ها خوشکی شیریینم

سپییدهی شاگورگ ده بیینی؟

خودایه چاوه ریئی ئه و ساتهم

ئه و دلله گهره یه م پیناسینی،

مینای چکولانه به سوزه وه دهلی:

گویم له ترپه ی دلایانه

ههست به گهرمییان دهکهم

بو بییش وا له گه لایانه،

ئهژیی گول گوئی له م قسه یه ده بییت و له خوشییاندا دیته تهنیشت مینای چکولانه وه و باوهشی

پیدا دهکات و دهلی:

یانی بو بیی من هاوریی سپییدهیه؟

وهک مام ورچ و ریویی چالاک

هیوای ژیانی ئهم جهنگه لهیه؟

له ناکاو سپییده دیته پیشه وه و مارییا و ئهژیی گول ئه ژنویان ده شکیت و ده میان وهک فاقه ی

تهقیووی لیدیت و له جیگای خویانه وه بهنج ده بن. مینای چکولانه هاواریکی لیله لده ستیت و به

راکردن به ره ورپووی سپییده ده روات و باوه شیکی تووند تووندی پیدا دهکات و ته واوی

پووخساری راده مووسیت. سپییده ههتا بیت دلی خیراتر لیده دات و پووخساری مینای چکولانه

دهلیستیه وه. مینای چکولانه دهلیت وهی گیان سپییده گیان:

ههتا بیت جوانتر ده بیت،

هه رخوت بووکی دارستانیت

هه رخوت شاجوانی ئهم جیهانه ییت،

مینا ئه وه نده تووند سپییده ی گووشیوه به خویه وه وهخته هه ناسه ی له به رببرییت، سپییده به

سوزیکه وه و به دهنگیکی گیراوه وه دهلی:

شازاده گيان ئەگەر كەمىك بەرەلام نەكەيت

هەناسەم لەبەر دەبريٲت

ئەوسا هەموو ژيان

ئەم رۆحەم بەدواتدا ويٲ دەبيٲت،

ميناى چكۆلانى بە قاقاوه سىپىدە بەرەلا دەكات و دەلى:

بمبووره هاورپم

لەخۆشياندا هۆشم لاي دەستم نەما

يەكپارچە بوومه بەختەوهرى

بارانى ديدەنت دايکرد بەسەرما،

ئىنجا مام ورچ و رپويى و بويى دەردەكەون، هەر لەگەل دەركەوتنى مام ورچ دا ئەژىي گول و مارييا لەهۆش خويان دەچن و دەكەونه سەرزەويى. ميناى چكۆلانى تەماشايان دەكات و هەم قاقا پيدەكەنيٲ هەم دەشترسيٲت. بەلام خۆشەويستى مام ورچ و رپويى دلنياى دەكەنەوه، كە كەمىكى تر بەهۆش خويان دىنەوه. ئىنجا رادەكات بەرەورويى مام ورچ و رپويى و باوهرشيان پيدادەكات و ماچيان دەكات. مام ورچ دەموچاوى ميناى چكۆلانى دەليسيٲتەوه و زەردەش بە دورياندا دەخوليتەوه و خوي لە قاچەكانى ميناى چكۆلانى هەلدەسوٲت. ئىنجا ميناى چكۆلانى دادەنەويٲت و رپويى دەگرٲتە باوهرش و دەلى:

زەردە گيان زور بيرتەنم دەکرد،

بۆ ديتنتان پەنام بۆ خودا دەبرد

بۆ ژيانتان هەموو دەمىك دوعم دەکرد،

ئەي خودايە، كە خۆشچالەم بە هاتنتان،

كە دلخۆشم بە بيننتان،

دونيام لى هاتبۆوهيەك

ئۆقرەم نەبوو لە هيچ جىيەك،

رپويى بەوپەرى خۆشچالايىه وه دەلى:

ميناى چكۆلانى تۆ ئاواتى دارستانى

خۆزگەي تەمەنى بيچووهكان و

خۆشەويستى گەورەكانى،

ئىنجا مام ورچ و سىپىدە و زەردە و بويى لە دەورى ميناى خەردەبنەوه و هەريەكەيان لمۆزى خۆشەويستى خوي دەنوسىنيٲت بە رووخسارى ميناى چكۆلانى وه و دەلى:

ميناى چكۆلانى تۆ هيواي ئيمەي ئازەليٲت

مرؤقيكى رۆح سىپى

ميناىهكى يەكپارچە دلٲت،

ميناى چكۆلانى لەناوهراستى هاورپكانيدا دەستىك بۆ رووخسارى بويى دەبات و دەلى:

بۆيى گيان زانيم ناسينت رېكەوت نەبوو
رۆيشتنى ئىمشەويشت بى ھۆ نەبوو،

سپيىدە ھەناسەيەك ھەلدەكېشىت و دەلى:

مينا گيان دەبىت بمانبوورى

بۆيى لەگەل ئىمە دىت

بۆ ژيانى دارستان بۆيى دەبىتە سەبوورى،

پيوستمان زۆر پىيەتى

دارستانىك چاوەروانىەتى،

ميناى چكۆلانە دادەچلەكيت و دەلى:

بەلام ئەژىي گول بەبى بۆيى ناتوانىت بژىي

ھەمىشە دلى لەلايەتى،

مام ورچ دەمووچاوى خوى لە دەمووچاوى ميناى چكۆلانە دەخشيىت و دەلى: ميناى
چكۆلانەى شيريين، بۆيى ئەو سەگە نىيە، كە ئەژىي گول و تۆ بىرى لىدەكەنەوہ.

مينا دەحەپەسىت و دەلى: يانى چىي ئەو سەگە نىيە، كە من و ئەژىي گول بىرى لىدەكەنەوہ؟
بۆيى خەمباربووہ و لەجىگاي خويدا بەدەورى خويدا دەخوليتەوہ و قروسكە قروسكىكى نزمى
لىدىت. مام ورچ و زەردەى ريووى و سپيىدە نازانن چىيەكەن چۆن بە ميناى چكۆلانە بلين. ميناى
چكۆلانە لەناوہراستياندا دەلى: قسە بکەن چ شتىك ھەيە لىم بشارنەوہ؟

سپيىدە بە دەنگىكى سەرنجراكىش و خەمبارەوہ دىتە قسە و دەلى: ھەتا پيش دوو سال
لەمەوہەر ئىمە پيش ياخىي سەرۇكىكمان ھەبوو ناوى "راستىي" بوو. ژيانى دارستان ھەتا بلوى
خوش بوو، تووندوتىژىي نەبوو، ھەموو ئاژەلىكى گۆشتخور تەنھا ئەوہندەى راودەکرد، كە
ژيانى ئەو رۆژەى بچىتەسەر. خوت دەزانىت ئەمە ياساي دارستان و سروشتە. بەلام
زىادەكووشتى لە ياساكانى سروشت لادەدات. راستىي سەرۇك گورگىكى زەردباو بوو،
كەلەگەت و جەربەزە و دلگەورە بوو. كاتىك راوچىيەكان كازيوەى ژيان كووشت، راستىي بۆ
ماوہيەكى درىژ خەمبار بوو و مەيلىشى بۆ ھىچ گورگىكى تر نەدەچوو. ھەتا رۆژىك سەگىكى
مىينەى گوندى گورگەيەر بەرېكەوت رىگاي دەكەويتە چرىي دارستان و بەرەوروى راستىي
دەبىتەوہ. سەگەكە سەرەتا وايدەزانىي، كە ھەرئىستا راستىي پەلامارى دەدات، بۆيە دەستوبرد
خوى بۆ شەر ئامادەدەكات. بەلام راستىي ھىچ كاردانەوہى نابىت. سەگەكە چەند جارىك بە
راستىي دەوہرپىت و ددانى ليگرژدەكاتەوہ، بەلام راستىي زۆر بە ئەسپايى و لەسەرخۆ لە
سەگەكە دەچىتە پيشەوہ و ھىچ ترسىك نىشان نادات. بەمشيوہيە سەگەكەش ھىمن دەبىتەوہ و
لەچاوتروكانىكدا حەز لەيەكتىرى دەكەن. ئەو رۆژە پىكەوہ بەسەردەبەن و ئىوارە سەگەكە
دەپواتەوہ بۆ گورگەيەر. راستىي و ئەو سەگە نىزىكەى مانگىك پىكەوہ دەبن و رۆژىك يەكىك لە
راوچىيەكانى گوندىكە راستىي لە كەنارى دى دا بەدى دەكات و فىشەكىكى پيوہ دەنىت
دەيكووژىت. ئىدى بە كووشتنى راستىي، راستەوخۆ ياخىي دەستەلاتى سەرۇكايەتى دەگرىتە
دەست. لەورۆژەشەوہ ياسا لە دارستاندا نەماوہ. ھەم ياخىي و گورگەكانى ھىرش دەبەنە سەر

مرۆف. هەم مرۆفەکانی ئەو ناوچەییەش لە ئێمە دەترسن و کەوتوونەتە قەلاچۆکردنمان. جا ئەگەر کار بەمشێوەیە بێت ئێمە جیگامان لەم نیشتمانیاندا نابێتەوه و ناچارین رەوبکەین بەرەو ولاتیکی تر. یان ئەوەتا بەسەر یاخییدا زال دەبین و ئاسایش و ئارامی دەهێتینەوه ناوژیانی دارستان. دواى سالیك ئەو سەگەى گورگەیهەر پینچ دانە بیچووی دەبیت. ئێمە هەرزوو سەردانی سەگەکە و بیچووەکانمانکرد. لەناویاندا بۆبى یەکیک بوو لەو بیچووانە. لەگەڵ دایکیدا رێکەوتین، کە بۆبى بدات بە ئێمە، چونکە بۆبى لە سەدا سەد تووخمى راستیە. ئێمە ئەم راستیانەشمان بۆ دایکی بۆبى باسکردبوو، بۆیە ئەویش بەخۆشییەوه داواکەى پەسەندکردین. بەلام بەداخەوه بۆ رۆژی ئاینده خاوەنى سەگەکە بۆبى خستە سەبەتەیهکەوه بردى. ئێمە نەمانزانی بۆبى بۆ کوپیرا. بەلام دەمانزانی بۆبى لە ژياندايه. هەتا ئیمپرو هەربۆیە هاتنمان بۆ لای تۆ باشەیهکی گەرەى لیکەوتەوه. بۆبى کورە سەرکردەیه و تەنها توانا و دەستەلاتی بۆبیش دەتوانیت، بەسەر یاخی دا سەرمانبخت. مینای چکۆلانە گیان ئێمە تەنها بالین، پێویستمان بە بۆبیە، ئەو هیواى ئێمەیه، وەک تۆ چۆن هیواى ئێمە و دارستانیت. تۆ و بۆبى دوو کارى جیاوازتان هەیه. تۆ رۆح سپییت لە زمانى بالنده و ئازەل دەگەیت و رزگارکەرى سروشیت. بۆبى رزگارکەرى ئێمەیه، هەتا یاخی دەستەلاتی لە دەستداییت هەموو گورگ و ئازەلانی تر بەلاریدا دەبات و دەیانکاتە دوژمنی مرۆف.

مینا تەواو حەپەساوه و دەلی: بەلام من چۆن بتوانم ئەم کەرکە گەرەیه بخەمە سەرشانى خۆم؟ من چۆن دەتوانم بەم بچووکییەى خۆمەوه دارستان رزگاربکەم؟ ئازەلهکان رزگار بکەم، بالندهکان رزگار بکەم؟

لەم قسانەدا ئەژیى گول و مارییا دینەوه هۆش خۆیان و دەیانەویت هەلبستنه سەرپى. لەناکاو تروسکەیهکی سپى وەکوو چرایەک لە دارستانەکەوه دەرەکەویت و بەرەورپووی ئەمان دیت. وردە وردە، کە نزیک دەبیتەوه دەبینن، گورگیکی زەردە و بە خری بە دەوری خۆیدا بریسکە دەوریانداوه. ئیدی یەک و دوو ئەژیى گول و مارییا سەرلەنوی لەهۆش خۆیان دەچنەوه. مینای چکۆلانە بە دیتنى ئەو گورگە سەرسام دەبیت و سپییدە و مام ورچ ریوی راستەوخۆ شاگەشکە دەبن و سەرى ریز بۆ گورگەکە دادەنەوینن و بە دەنگیى واق ورمאוوه دەلین: سەرۆک.

مینای چکۆلانە دەحەپەسیت و دەلی: تۆ راستییت؟

گورگە بریسکەدارەکە لە مینای چکۆلانە نزیکدەبیتەوه و دەلی: زۆر دروستە. تۆش مینای چکۆلانەیت. ئەوەش ئەژیى گول و مارییای خووشکته. لەهۆش خۆیان چوون. ئینجا بەرەورپووی بۆبى دەروات و لمۆزى بە لمۆزى بۆبییەوه دەنیت و دەلی: بۆبى کورم، ئاواتم بوو بگەریتەوه دارستان سووپاس بۆ ئەژیى گول و سپییدە رێگاکانیان بۆت ئاسانکرد.

بۆبى هەر حەپەساوه و زمانى وەک تەلەگرتییتى وەها دەرەکەویت هیچی بۆ نایەتە دەرەوه. راستیى رووی خۆی وەرەگێریت و دەرواتەوه بۆ لای مینای چکۆلانە و دەلی: تۆ دەبیت لە ئیستاوه خۆت بۆ ئایندهیهکی سەخت ئامادە بکەیت. دەبیت بەهیز بیت، چالاک بیت، ئازا بیت.

مىناي چكۆلانه گيان ئەو ھاوارەت لەچىي بوو بەساقە؟ لىمگەرې با تەماشائات بكام بزائىم ھىچت لىئەھاتووە. باوكى مىنا تەواو سەرنجى مىناي چكۆلانه دەدات ھىچ شوئىنەوارىكى برىينى پئوھ ديار نىيە و لەشى تەواو تەواو بى شووخت و برىيندارىيە. مىناي چكۆلانه دەلىت: بابە گيان ھىچم نىيە، تەنھا ترسام زۆر تارىيك بوو، درەختەكانم لىدەبووھ جنۆكە. مارييا و ئەژىي گول تەماشائ مىناي چكۆلانه دەكەن و ھىچ نالىن. شىروانى باوكى ئەژىي گول دەلى: ئەژىي گيان باشىت بەساقە خۆ ھىچت لىئەھاتووە؟ ئەژىي گول دەلى نەخىر بابە گيان زۆر باشم.

ئىنجا شىروان رووى دەمى دەكاتە مىناي چكۆلانه و دەلى: ئەى بۆبىي كوا؟ بۆبىيتان بىينى؟ مىناي چكۆلانه دەلى: بەلى بىينىمان. شىروان دەلى: ئەى كوا بۆ لەگەلتان نىيە. مىناي چكۆلانه بىدەنگ دەبىت.

ئەژىي گول دەلى: بابە گيان بۆبىي پئوئىستى بە ئازادىي بوو، منىش ئازادمكرد، نادىتەوھ جارىكى تر. رۆئىشت بۆ ئەو شوئىنەى، كە لەوى ئازەلى تر پئوئىستىان پئىتەى. شىروان جارىك تەماشائ مىناي چكۆلانه دەكات و جارىكىش تەماشائ ئەژىي گول و دەلىت؟ سىپىدە؟

ئەوانىش سەرىك دادەنەوئىن و دەلىن: بەلى سىپىدە.

باوكى مىناي چكۆلانه دەلى: كاك شىروان جارى با لىرە برۆين، ئەم مندالانە زۆريان سەرما بووھ. دەرۆئىنەوھ بۆ مالەوھ ھەم شتىكى گەرمىان دەدەئىن بىخۆن و ھەم بۆشمان باس بكەن، چيان لىئەسەرھاتووھ. ھەموو پىكەوھ دارستان بەجىدەھىلن و بەرەو جادەكە دەرۆن. لە دوورەوھ مام ورچ و سىپىدە و زەردەى رۆئىي و بۆبىي و راستى تەماشائىان دەكەن ھەتا دلىنا بن لە ژيانى مندالەكان. ئەوسا دەستدەكەن بە راکردن و بەرەو بەرزايىەكانى گۆئىژە دەرۆن. وشيار و شىروان دەستى مندالەكانىان گرتووھ و بەرەو ئۆتۆمبىلەكەيان دەرۆن. لە دوورەوھ لە پشئەوھ مىناي بچكۆلانه لەناو ھەمووياندا وەكوو چرا داگىرساوھ و برىسكە برىسكى رووناكىي لىبەرزەدەبىتەوھ، بەشىوھىەك ھەرچواردەورى خۆى داگىرساندووھ. بەبى ئەوھى كەسىان درك بەو رووناكىيە بكەن، كە لە مىناي چكۆلانه بەرزەدەبىتەوھ.

ماوئەتى چاوەروانى بەشى سىھەم بكەن.